

Registrované odrůdy žita

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský zaregistroval na základě zákona č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby), v roce 2018 dvě odrůdy ozimého žita.

Žito se v letošním roce pěstuje na ploše 25 335 hektarů, což odpovídá jednomu procentu osevní plochy v ČR. Pro výsev v roce 2018 se rozšířil sortiment registrovaných odrůd o dvě hybridní odrůdy.

KWS Vinetto

KWS Vinetto je pozdní hybridní odrůda. Ve zkouškách ÚKZÚZ byla pod označením KWS-

-H162. Udržovatelem je firma KWS LOCHOW GmbH, Německo. Zástupcem v ČR je firma SOUFFLET AGRO a.s. Rostliny má odrůda středně vysoké až nízké, středně odolné proti polehání. Zrno je středně velké. Odrůda je odolná proti napadení padlím žita na listu, středně až méně odolná k napadení komplexem listových skvrnitostí žita,

středně odolná proti napadení hnědou rzivostí žita. Výnos zrna je v rámci sortimentu hybridních odrůd v neošetřené i ošetřené variantě pěstování vysoký. Odrůda je vhodná pro pečarské využití. Objemovou hmotnost má středně vysokou až vysokou, obsah dusíkatých látek středně vysoký, podíl předního

zrna velmi vysoký, hodnotu čísla poklesu vysokou, amylografické maximum vysoké, teplotu mazonování velmi vysokou.

SU Cossani

SU Cossani je středně raná hybridní odrůda. Udržovatelem je firma Hybro Saatnucht GmbH & Co. KG, Německo. Zástupcem v ČR je firma SAATEN-UNION CZ s.r.o. Rostliny má středně vysoké, méně odolné proti polehání. Zrno má středně velké.

Odrůda je odolná proti napadení padlím žita na listu, méně odolná k napadení komplexem listových skvrnitostí žita, středně odolná proti napadení hnědou rzivostí žita. Výnos zrna má v rámci sortimentu hybridních odrůd v neo-

Revoluce
v podzemí

✓ jedinečná účinná látka SEDAXAN® s technologií Rising power - až o 40 % více účinné látky
✓ jediné moridlo registrované proti kořenovému prameni sruší pšenice a šelší zakrslé

✓ vynikající kvalita
✓ vynikající kvalita
✓ vynikající kvalita

VIBRANCE je základní
Alternativy nepřipouštím

✓ excelentní na sněh zakrslou
✓ jedinečná na kořenovému
✓ vynikající kořenová hmotnost
✓ vynikající kvalita
✓ vynikající kvalita

VIBRANCE™ Gold
syngenta

www.syngenta.cz

Odrůda	Typ odrůdy	Neošetřená varianta					Ošetřená varianta				
		2015	2016	2017	průměr	2015	2016	2017	průměr	2015	2016
Dankowskie Diamant	P	86	90	92	89,1	87	87	92	88,6	88,6	88,6
Inspector	P	89	93	84	88,7	91	93	91	91,5	91,5	91,5
KWS-H163	H	120	120	120	120,3	119	117	119	118,3	118,3	118,3
KWS Binotto	H	115	119	117	117,1	112	118	119	116,3	116,3	116,3
KWS Vinetto	H	112	120	118	116,6	116	115	117	115,8	115,8	115,8
SU Performer	H	110	115	110	111,6	113	117	111	113,9	113,9	113,9
SU Cossani	H	116	108	110	111,2	112	110	113	111,7	111,7	111,7
SU Stakato	H	114	110	108	110,9	113	113	108	111,4	111,4	111,4
Gonello	H	102	110	112	108,0	103	115	111	109,8	109,8	109,8
KWS Daniello	H	105	110	109	107,9	106	111	111	109,0	109,0	109,0
SU Santini	H	108	104	109	106,7	108	105	107	106,6	106,6	106,6
MD 0,05		7	6	7	5,7	5	4	6	5,1	5,1	5,1
Vliv ročníku		-0,13	0,58	-0,46	8,07	0,07	-0,86	-0,93	9,46	9,46	9,46
Průměr standard (t/ha)		7,43	7,93	7,05	7,47	8,90	9,46	7,82	8,73	8,73	8,73
Počet průměrných lokalit		8	9	8		8	9	8			
Vysvětlivky: P – populace; H – hybrid											

Tab. 2 – Vyznamné hospodářské vlastnosti ozimého žita zjištěné v letech 2015–2017 – odolnost vůči chorobám a další důležité vlastnosti

Odrůda	Typ odrůdy	Neošetřená varianta				Ošetřená varianta					
		2015	2016	2017	průměr	2015	2016	2017	průměr		
Dankowskie Diamant	P	86	90	92	89,1	87	87	92	88,6		
Inspector	P	89	93	84	88,7	91	93	91	91,5		
KWS-H163	H	120	120	120	120,3	119	117	119	118,3		
KWS Binotto	H	115	119	117	117,1	112	118	119	116,3		
KWS Vinetto	H	112	120	118	116,6	116	115	117	115,8		
SU Performer	H	110	115	110	111,6	113	117	111	113,9		
SU Cossani	H	116	108	110	111,2	112	110	113	111,7		
SU Stakato	H	114	110	108	110,9	113	113	108	111,4		
Gonello	H	102	110	112	108,0	103	115	111	109,8		
KWS Daniello	H	105	110	109	107,9	106	111	111	109,0		
SU Santini	H	108	104	109	106,7	108	105	107	106,6		
MD 0,05		7	6	7	5,7	5	4	6	5,1		
Vliv ročníku		-0,13	0,58	-0,46	8,07	0,07	-0,86	-0,93	9,46		
Průměr standard (t/ha)		7,43	7,93	7,05	7,47	8,90	9,46	7,82	8,73		
Počet průměrných lokalit		8	9	8		8	9	8			
Vysvětlivky: P – populace; H – hybrid											

Odrůda	Typ odrůdy	Neošetřená varianta					Ošetřená varianta				
		2015	2016	2017	průměr	2015	2016	2017	průměr	2015	2016
Dankowskie Diamant	P	86	90	92	89,1	87	87	92	88,6	88,6	88,6
Inspector	P	89	93	84	88,7	91	93	91	91,5	91,5	91,5
KWS-H163	H	120	120	120	120,3	119	117	119	118,3	118,3	118,3
KWS Binotto	H	115	119	117	117,1	112	118	119	116,3	116,3	116,3
KWS Vinetto	H	112	120	118	116,6	116	115	117	115,8	115,8	115,8
SU Performer	H	110	115	110	111,6	113	117	111	113,9	113,9	113,9
SU Cossani	H	116	108	110	111,2	112	110	113	111,7	111,7	111,7
SU Stakato	H	114	110	108	110,9	113	113	108	111,4	111,4	111,4
Gonello	H	102	110	112	108,0	103	115	111	109,8	109,8	109,8
KWS Daniello	H	105	110	109	107,9	106	111	111	109,0	109,0	109,0
SU Santini	H	108	104	109	106,7	108	105	107	106,6	106,6	106,6
MD 0,05		7	6	7	5,7	5	4	6	5,1	5,1	5,1
Vliv ročníku		-0,13	0,58	-0,46	8,07	0,07	-0,86	-0,93	9,46	9,46	9,46
Průměr standard (t/ha)		7,43	7,93	7,05	7,47	8,90	9,46	7,82	8,73	8,73	8,73
Počet průměrných lokalit		8	9	8		8	9	8			
Vysvětlivky: P – populace; H – hybrid											

Tab. 3 – Vyznamné hospodářské vlastnosti ozimého žita zjištěné v letech 2015–2017 – mechanické a technologické vlastnosti

Odrůda	Typ odrůdy	Neošetřená varianta				Ošetřená varianta					
		2015	2016	2017	průměr	2015	2016	2017	průměr		
Dankowskie Diamant	P	86	90	92	89,1	87	87	92	88,6		
Inspector	P	89	93	84	88,7	91	93	91	91,5		
KWS-H163	H	120	120	120	120,3	119	117	119	118,3		
KWS Binotto	H	115	119	117	117,1	112	118	119	116,3		
KWS Vinetto	H	112	120	118	116,6	116	115	117	115,8		
SU Performer	H	110	115	110	111,6	113	117	111	113,9		
SU Cossani	H	116	108	110	111,2	112	110	113	111,7		
SU Stakato	H	114	110	108	110,9	113	113	108	111,4		
Gonello	H	102	110	112	108,0	103	115	111	109,8		
KWS Daniello	H	105	110	109	107,9	106	111	111	109,0		
SU Santini	H	108	104	109	106,7	108	105	107	106,6		
MD 0,05		7	6	7	5,7	5	4	6	5,1		
Vliv ročníku		-0,13	0,58	-0,46	8,07	0,07	-0,86	-0,93	9,46		
Průměr standard (t/ha)		7,43	7,93	7,05	7,47	8,90	9,46	7,82	8,73		
Počet průměrných lokalit		8	9	8		8	9	8			
Vysvětlivky: P – populace; H – hybrid											

šetřené i ošetřené variantě pěstování středně vysoký až vysoký. Odrůda je vhodná pro pečarské využití. Objemovou hmotnost má středně vysokou, obsah

dusíkatých látek středně vysoký, podíl předního zrna středně vysoký až vysoký, hodnotu čísla poklesu vysokou, amylografické maximum středně vysoké,

dusíkatých látek středně vysoký, podíl předního zrna středně vysoký až vysoký, hodnotu čísla poklesu vysokou, amylografické maximum středně vysoké,

Ing. Vladimíra Horáková
ÚKZÚZ Brno

V České republice i v okolních zemích se v ekologickém zemědělství na orné půdě pěstují hlavně obilniny. Nejpestovanější obilninou je ozimá pšenice. Množství informací o biopěstování včetně ne tradičních druhů a odrůd mohli načerpat účastníci semináře Inovace v ekologickém zemědělství uspořádaném na půdě České zemědělské univerzity v Praze (ČZU).

Možnosti pro ekologickou pšenici

Možnosti pěstování ozimé pšenice v ekologickém zemědělství nastínila prof. Ing. Ivana Capouchová, ČSČ, z ČZU. Plocha této obilniny se na našem území při ekologickém pěstování pohybuje kolem osmi tisíc hektarů. Hektarové výnosy dosahují zhruba tři až tři a půl tuny.

Výběr odrůdy

Základem úspěchu je výběr vhodné odrůdy,“ připomněla prof. Capouchová. Výběr vhodných odrůd pro ekologické zemědělství ale představuje určitý problém. Speciálních odrůd vyšlechtěných pro ekologii je v současnosti jen málo. Jedná se například o odrůdy Scaro a Ekolog. Tyto dvě odrůdy se společně s dalšími testovaly v rámci výzkumného projektu. V pokusech se sice u těchto od-

odrůd docílovalo uspokojivých výnosů, ale zaostávaly za výsokce výkonnými konvenčními odrůdami. Na druhé straně zase odrůdy vyšlechtěné pro ekologické zemědělství Scaro a Ekolog dosahovaly dvacíti procentního obsahu dusíkatých látek v zrně. Tím spolehlivě překračovaly hranici jedenáct a půl procenta stanovenou pro pečarskou pšenici. Běžné odrůdy pšenice měly při ekologickém pěstování problémy s dosažením požadované úrovně dusíkatých látek v zrně.

V roce 2015 vznikla Komise pro Seznam doporučených odrůd pšenice a ječmene v režimu ekologického zemědělství (ÚKZÚZ). Testování vybraných odrůd probíhá na pěti lokalitách – Praha-Uhřetěves, Praha-Ruzyně, Čes-ke Budějovice, Zvíkav a Šum-

V pokusech s pšenicí s barevným zrnem jako kontrola sloužila osivná odrůda Annie

perk. V současnosti jsou k dispozici tři leté výsledky testování pšenice a ječmene v režimu ekologického zemědělství. V pokusech v Uhřetěvesi v obou letech docílilo u odrůdy Ekolog.

u které se ověřovalo osm odrůd (Annie, Bernstein, Cinnamonova, rana, Bailus, Penelope, Sultan, Zeppelin a Gordan).

V pokusech s ozimou pšenicí, uskutečněných v letech 2016 a 2017, se projevil výrazný vliv ročníku a lokality. V roce 2017 bylo na pokusném stanovišti v Uhřetěvesi u ozimé pšenice při testování vybraného sortimentu dosaženo mimořádně vysokých výnosů, u některých odrůd více než devět tun na hektar. Z porovnávaných odrůd byla nejvýnosnější Gordan. K nadějným pro ekologické pěstování také patřily Penelope a Cinnamonova rana.

Obsah dusíkatých látek stanovený nad 11,5 % pro potravinářskou pšenici ale většina sledovaných odrůd nespĺňovala. Odrůdy Scaro a Ekolog vyšlechtěné pro ekologické pěstování sice dosáhly nižších výnosů, ale daný limit v pokusech v Uhřetěvesi v obou letech docílilo u odrůdy Ekolog.

Širší řádky
Prof. Capouchová zmínila, že kvalitu zrna pšenice lze zlepšit agrotechnickými opatřeními. Většinou se sledovalo setí na rýžnou mezikřádkovou vzdálenost. Při větších vzdálenostech řádků stoupal obsah dusíkatých látek v zrně. Porosty také měly při pěstování v širších řádkách lepší zdravotní stav. Negativem ale bylo snížení výnosu pšenice v porovnání se setím do klasických úzkých řádků.

V letošním roce se nově ověřuje pěstování pšenice v širších řádkách při uplatnění klasického a pásového výsevu, kde obilky nejsou natěsnány v řádku ale rovnoměrně rozptýleny v pásu. Pokusy byly v roce 2018 založeny na jamní pšenici na odrůdách Astrid a Izzy.

(Pokračování na str. 23)